

MUZEJSKI VJESNIK 5

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

**MUZEJSKI VJESNIK
GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci, Trakošćan,
Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Marina Šimek (glavni i odgovorni urednik), Darko Sačić, Miroslav
Klemm, Dragutin Feletar, Marijan Špoljar, Branimir Šimek
(tehnički urednik)

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Gradski muzej Varaždin

ZA NAKLADNIKA

Jasna Tomičić

TISAK

NIŠRO Varaždin, naklada 800 komada

BROJ 5 — VELJAČA 1982.

GOD. V.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ

MUZEJ I ŠKOLA

- Marijan Špoljar: Muzej i škola 3
— Antun Kozina: Etnografsko blago u osnovnim školama
krapinskog kraja i njegova zaštita 6

STRUČNI ČLANCI

- Zorko Marković: Nekoliko arheoloških bilježaka iz sjeve-
rozapadne Hrvatske 11
— Zoran Homen: Novi kasnobrončanodobni lokalitet u Kri-
ževcima 18
— Marina Šimek: Nekoliko nalaza iz halštatske zemunice u
Sigecu 25
— Josip Vidović: Arheološko istraživanje starijeg željeznog
doba u Međimurju 34
— Željko Tomičić: Arheološka istraživanja antičke nekropole
kod sela Trnovčaka u Međimurju 41
— Željko Tomičić: Rezultati arheoloških terenskih rekognos-
ciranja Međimurja u 1981. godini (antika i srednji vijek) . 48
— Tomislav Đurić: Stanje srednjovjekovnih gradina u sje-
verozapadnoj Hrvatskoj (II) 55
— Antun Kozina: Numizmatički nalaz iz ruševina Trikraljske
kapele na Tkalcima — Krapina 61
— Ljubica Ramušćak: Ansambl ruralne arhitekture u Selnici 63
— Libuše Kašpar: Neki etnološki izvori iz dnevnika Ivana
Kukuljevića 67
— Vladimir Kidišević: Konzervacija slika iz fundusa varaž-
dinskog muzeja 71

LIČNOSTI

- Antica Bregović: Franjo Košćec — osnivač Entomološkog
odjela Gradskog muzeja Varaždin 77
— Marijan Špoljar: In memoriam Stjepan Kukec 80
— Zorko Marković: In memoriam Dr. Stojan Dimitrijević . 81
— Tomislav Đurić: Umjesto »In memoriam« Dasenu Vrsa-
loviću 83
— Marina Šimek: Sjećanje — Dragutin Galina 85

VIJESTI

- Željko Tomičić: Novosti u antičkoj zbirci Arheološkog odjela Muzeja Međimurja Čakovec 89
- Damir Brzović — Branko Begović: Novootkriveni srednjovjekovni lokalitet kod Otrovanca 91
- Jasna Tomičić: Galerija slika Varaždin otvorena po treći put 93
- Miroslav Klemm: Izložba »Osam stoljeća Varaždina« u Gradskom muzeju Varaždin 96
- Franjo Horvatić: Zbirka NOB-a u Velikom Pogancu 97
- Dragutin Feletar: Informacija o nekim knjigama izdanim u Podravini 1981. 99
- Marijan Špoljar: U povodu savjetovanja »Suvremenost kao muzeološka tema za budućnost« 101
- Zorko Marković: Uz simpozij o Vojnoj krajini i njezinom sjedinjenju s građanskom Hrvatskom 102
- Libuše Kašpar: Savjetovanje etnologa u Ormožu 104
- Libuše Kašpar: XVII savjetovanje etnologa u Neumu 105

AKCIJE

- pripremili Miroslav Klemm i Marina Šimek 109

GALERIJA SLIKA VARAŽDIN OTVORENA PO TREĆI PUT

U godini obilježavanja prvog spomena grada Varaždina Gradski muzej Varaždin pridružio se slavlju obnovom palače Sermage i ponovnim uspostavljanjem stalnog postava Galerije slika. U tom trenutku s dužnim poštovanjem sjećamo se prvih početaka Galerije slika Varaždin.

Po otvaranju Muzeja 1925. godine Varaždinsko muzealno društvo pristupilo je sakupljanju umjetničkih djela za buduću Galeriju slika. U tome su Društvu pomagali Ivo Režek, Kamilo Ružička i Tomislav Krizman. Ostvarenje želje bližilo se kraju, kada je Muzej sakupio dovoljno sredstava da se uredi prostor Kule s lančanim mostom. Uz kulu uredili su i cijelu okolinu objekta sve do Starog grada, a popločen je i današnji Trg žrtava fašističkog terora.

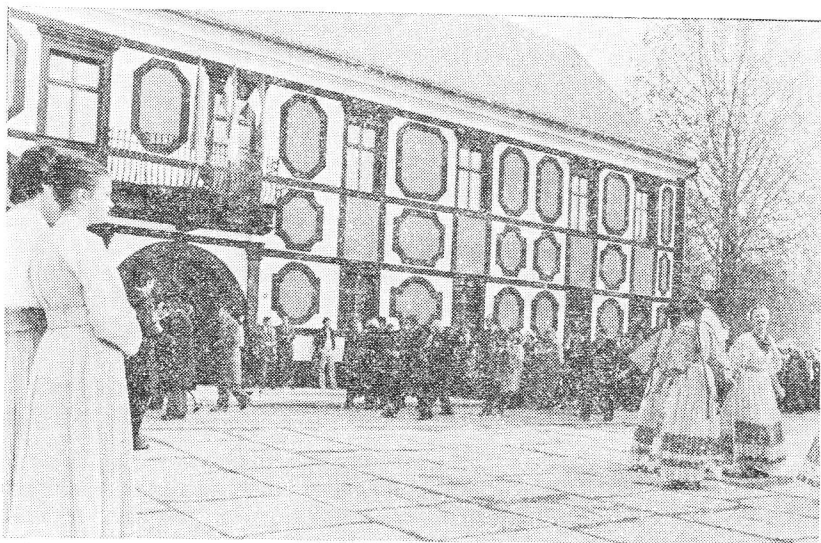
Svečano otvorenje Moderne galerije hrvatske umjetnosti u Varaždinu uslijedilo je 16. studenog 1939. godine. Svijećama osvijetljeni Stari grad, u kome je održan sastanak Muzealnog društva, pridonio je općem slavlju otvorenja, kojem su uz Varaždince prisustvovali i mnogi gosti (Buntak, Hoffiller, Krizman, Režek i dr.). U prvom postavu, kojeg je otvorio gradski senator Hikec, izložena su bila uglavnom djela, koja je posudila Moderna galerija iz Zagreba (Kuman, Svečnjak, Filakovac, Aralica, Becić i dr.) Od varaždinskih umjetnika radovima su bili zastupljeni: Vojković, Merlić i Režek.

Početak četrdesetih godina radovi su deponirani, a Kula je pretvorena u magazin municije. Usprkos nastojanjima oštećena kula do danas nije obnovljena, pa u nju nije ponovno mogao doći galerijski postav. Stoga je Narodni Odbor grada Varaždina dodijelio Muzeju veliku palaču Sermage, koja je nakon manjeg popravka svečano otvorena 1947. godine. Već tada su u fundusu najvrijednija djela galerijskog postava.

Galerijski fundus povećavao se iz godinu u godinu, pa sada broji oko 600 radova. Intenziviranjem izložbene djelatnosti stalni postav je deponiran, te se Galerija slika polako pretvarala u Izložbeni salon. To nije bilo dobro rješenje, pa je jedan od osnovnih zadataka Muzeja bio da se pronađe prostor za povremene izložbe, kako bi u palači Sermage ponovno bio postavljen stalni postav.

Tek samodoprinosom radnih ljudi općine Varaždin nađeno je rješenje tog problema. Odlučeno je, da nakon obnove objekta ponovno bude postavljen stalni postav, dok bi Izložbeni salon trebao biti uz buduću Galeriju Stančić-Režek. Ostalo je jedino neriješeno pitanje Kule s lančanim mostom.

Radovi na izradi projektne dokumentacije povjereni su sredinom 1980. godine Restauratorskom zavodu Hrvatske. Glavni projektant bila je dipl. ing. arh. Erika Piffel, a naslijedila ju je dipl. ing. arh. Jasna Bartoniček. Dokumentacija je završena u dogovorenom roku, pa je sklopljen ugovor o izvođenju radova s varaždinskom radnom organizacijom »Varkom«.

S radovima je započeto početkom 1981. godine. Sve se odvijalo bez zastoja. Po prvi put u Varaždinu primijenjena je metoda Peter Coox za sanaciju vlage, koja je već počela ugrožavati prvi kat objekta. Posebna pažnja posvećena je proučavanju pročelja na kojem su se vidjeli tragovi medaljona. Istraživanja su dala izvanredne rezultate (Silvije Novak, prof.), po kojima se moglo pristupiti obnovi druge faze izgradnje objekta i to iz prve polovine 18. stoljeća. Otkrivene su tri vrste medaljona i boje pročelja: bijela, crvena i crna.

Obnovljena zgrada zasjala je opet svojim punim sjajem. Raskošno stubište i štukature prvog kata našle su adekvatnu protutežu u novom pročelju. Dvorišno pročelje ostavljeno je bijelo iako su se i na njemu javljali tragovi crne boje.

Intenzivne boje i raskošni ukrasi uznemirili su mnoge varaždinske građane, pa je Galerija slika danima bila tema razgovora. Dok su jedni bili oduševljeni, drugi su kritizirali boje, naviknuti na svjetle tonove varaždinskih kuća.

U obnovljenom objektu Gradski muzej Varaždin dobio je cijeli niz prostora: sedam prostorija za stalni postav, mali Izložbeni salon, dva depoa za slike i skulpture, jedan depo za arheologiju, dvije sobe kustosa, prostor za fotolaboratorij i preparatorsku radionicu, malu radionicu za drvo (u budućnosti), četiri velike prostorije u podrumu (predavaona, klub, sale za sastanke i dr.). Uređeno dvorište pruža mogućnost za održavanje muzičko-scenskih priredaba i izložbi skulptura na otvorenom.

Treće otvorenje Galerije slika bilo je 22. studenog 1981. godine u sklopu završnih svečanosti 800. obljetnice Varaždina. Svečanom otvorenju prisustvovalo je mnogo visokih gostiju iz cijele Republike. Galeriju slika otvorio je dr. Josip Sirotković, predsjednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.

U stalnom postavu izloženo je 99 radova: od najstarije slike »Žitne Madone« iz 15. stoljeća do najnovije otkupljenih radova Murtića, Ivančića i Ružića. U Izložbenom salonu bila je postavljena izložba mladog akademskog kipara Vladimira Gašparića. Za tu priliku Gradski muzej tiskao je Vodič stalnog postava, plakat u koloru i 6 različitih razglednica izloženih eksponata.

U ime Društva povjesničara umjetnosti, koji su prisustvovali otvorenju Galerije, Gradskom muzeju čestitao je prof. Vinko Zlamalik. Muzej grada Zagreba tom prilikom poklonio je našem Muzeju vrijednu cehovsku diplomu iz 19. stoljeća.